

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

§. I. Obligatio eliciendi actum fidei supernaturalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

6. Item Præceptum diligendi Deum super omnia, est speciale à cæteris distinctum per se obligans ad eliciendum actum amoris supernaturalis erga Deum, ut Matth. 22. *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo: ubi à Christo dicitur primum, & maximum mandatum.*

7. Tandem hæc præcepta leguntur etiam in Augustino *Enchiridion de fide, spe, & charit.* ubi cap. 3. & 6. dixit *Fide, spe, & charitate Deum colendum.* Colitur Deus fide, firmiter credendo esse verum quidquid Deus dixit Ecclesiæ. Hac enim firma fide, quam ejus verbis præstamus, ipsum recognoscimus, & cultu intellectuali adoramus, tamquam ens summæ veracitatis in loquendo; ac tamquam infinitè sapientem, & bonum, à quo habet, ut nec ipse falli, nec nos fallere possit, & velit.

8. Colitur Spe, dum ab ipso certò expectamus beatitudinem, & cætera alia quæcumque bona salutaria, hoc est, ad salutem consequendam necessaria, aut utilia, sive sint spiritualia, sive corporalia. Hac enim firma fiducia eum recognoscimus, confitemur, & adoramus, ut infinitè misericordem, Omnipotentem, & fidelem in suis promissis erga nos.

9. Tandem colitur amore charitatis; quia dum eum super omnia diligimus, protestamur, & confitemur ipsum esse summum, & infinitum bonum propter se amandum, cui nos ipsosita subijcimus, ut parati simus potius velle omnes alias res perdere, quam ejus amorem, quando ad eum super omnia diligendum per illas impediremur. Legendus Catechismus Concil. Trid. p. 3. de præcept. Deca-

log. nu. 12. Vanni t. 2. il Catechis. 12. prætit. 41.

10. Cæterum duo respectivè sunt præcepta fidei, spei, & Charitatis. Negativam unum, affirmativam alteram.

§. I.

Obligatio eliciendi actum fidei supernaturalis.

11. **Q**Uæritur. Quando per se, & directe obligat præceptum negativum fidei divinæ, hoc est, ut non adhibeamus fidem erroribus divinæ revelationi contrariis, & ab Ecclesia proscriptis; nec negemus ea, aut voluntariè, & cum advertentia dubitemus de veritate eorum, quæ Deus revelavit, & ut talia nobis ab Ecclesia proponuntur.

Resp. Semper, & pro semper. Quia quodlibet est intrinsecè malum, idèò semper prohibitum; Perinde enim est, ac protestari, Deum mentiri posse, & firmam fidem suis dictis non mereri. Quod esse non potest absque gravissima injuria in ejus infinitam perfectionem, & summam veracitatem.

12. **Q**Uæritur. Quando per se, & directe obligat præceptum affirmativum fidei; seu quo nam tempore teneatur quis ad aliquem actum fidei iterum exercere?

Resp. Primo: Cum quis primò venit ad plenum usum rationis, eique sufficienter proponuntur mysteria fidei esse à Deo revelata cum obligatione credendi. Layman. cit. cap. 17. nu. 3. Illung. Theol. prætit. 3. disp. 11. art. 1. §. 4. n. 153. Abelly Medul. Theol. p. 2. t. 2. cap. 4. sect. 1. §. 1. Championus p. 2. instruit. pro confes. cap. 1.

(A) 2

n. 19.

n. 19. Hujusmodi obligatio fundatur in debito colendi Deum ut veracem, cui statim ac nobis Ecclesia proponit ipsum aliqua dixisse (tunc enim sufficienter proponitur) debemus cultum supremum intellectualem exhibere per assensum firmissimum submitendo intellectum ejus locutioni. credendo esse vera infallibiliter quae revelavit. Per omissionem enim assensus praesumeretur judicare ipsum firmissimam fidem non mereri, vel Ecclesiam proponentem nobis locutionem Dei, falli posse, & non esse *columnam, & firmamentum veritatis, contra primam ad Timoth. 3.*

Secundo. In periculo mortis; nam id est tempus opportunum implendi hoc praecipuum, & profitendi se christianum; maxime quia, tunc quisque tenetur omnem, quam potest, curam adhibere, ut suae salutis certo consulat, & Deum colere assensu fidei supernaturalis, quae est virtus Theologica, cujus actus est necessarius necessitate medii.

Tertio. Saepius in anno. Verisimile enim est, quod Christus in institutione praecipui fidei id voluerit. Nam, cum actus interni fidei necessarii sint ad nutriendam, & conservandam vitam spiritualem, juxta illud Pauli ad Roman. 1. *Justus ex fide vivit, videtur necessarium, & divino praecipuo adjunctum, ut frequenter eliciantur. Quemadmodum praecipuum naturale de vita corporali conservanda obligat ad sumendum saepius cibum corporalem.*

Quare diu intra annum differre est mortale; nec censetur diu differre, qui semel saltem pro quolibet bimestri actus fidei elicit, *Campion. cit. & cap. 8. nu. 18.*

instruit. per gl'ordinar. adeo ut sexies ad minus in anno fideles adulti ex divino praecipuo, & ratione praecipui fidei ad credendum teneantur. Nisi dicas, & non improbabiler, quod sint ad id obstricti, ut minimum semel in mense. Principalior enim cura fidelium esse debet, ut se exercent in actibus virtutum Theologicarum propter ipsarum excellentiam, & praestantiam cultus, qui per actus ipsarum Deo exhibetur; minus autem propterea dicere, si aliquis illarum exercitio incumbere, si saltem semel in mense non crederet, non speraret, nec ut oportet, diligeret.

13. Observat ubi supr. Campionus Christianos toties teneri per se ad actum fidei de illis mysteriis, quorum fides explicita est necessaria necessitate medii ad salutem, quoties tenentur ad implendum praecipuum fidei, directe obligans ad credendum; adeo ut in illis casibus debeant explicitè credere Unitatem, & Trinitatem Dei: Incarnationem, mortem, & resurrectionem Domini nostri Jesu Christi, & Deum remuneratorem remunerando decedentes in gratia, vita aeterna in Caelo; & morientes in mortali pena aeterna in inferno.

14. Quapropter partes Confessarii esse debent, penitentes instruere de debito credendi, (& sperandi, ac diligendi Deum) eosque monere, ut quoties eliciunt actum fidei divinae, exprimant rationem formalem credendi: hoc est: *firmiter credo Deum esse Unum in essentia, & Trinum in personis, quia Deus revelavit Ecclesiae, & Ecclesia id nobis credendum proponit. Ratio motiva, & formalis credendi, est divina revelatio. Ratio verò, & regula nobis proponens*

reve.

revelationem divinam est auctoritas Ecclesiae. Unde Augustinus Lib. contr. Epistol. Manichei, quam vocant fundamenti, cap. 5. dixit: ibi. Ego verò Evangelio non crederem, nisi me Catholica Ecclesia commoveret auctoritas. Et ideo, propositio Ecclesiae est conditio sine qua, non crederetur; divina verò revelatio est ratio formalis credendi, ut dixi *tr. de fide.*

15. At quaeritur. *Quare Confessarii non interrogant penitentes, an praecepto fidei satisfecerint?*

Resp. Quia supponunt satisfecisse, & de obligatione instructos esse à Parochis. Quod si dubitarent, an ignorantia laborarent, essent tunc etiam instruendi. Maxime quia supposita noticia obligationis, videtur moraliter impossibile, quod dum ad sunt sacro, recitant symbolum, orant, signant se Crucis signo, ea mysteria non crediderint.

16. Quarto. Cum urget gravis tentatio contra fidem. Actus enim virtutum medicamenta sunt, ut actus vitiorum contrariorum impediuntur. Tunc exclaimandum est: *Credo, Domine, adjuva incredulitatem meam, Marc. 9.*

17. Quaeritur. *Quando praeceptum affirmativum fidei obliget per accedens?*

Resp. 1. Cum eliciendus est actus supernaturalis cuiuscumque alterius virtutis, & praecepti, ut timoris, spei, doloris, amoris, & similibus. Requiritur enim actus fidei supernaturalis, tanquam regula praevia proponens voluntati objectum, in quod tendere debet. Huiusmodi necessitatem agnovit Augustinus ubi *supr. in Enchirid. cap. 7. ibi. Fides credit, spes, & charitas orant, sed sine fide esse non possunt; ac per hoc & fides o-*

rat. Quid autem sperari potest, quod non creditur? & cap. 8. in fin. Nec amor sine spe, nec sine amore spes, nec utrumque sine fide.

II. Cum urget gravis tentatio ad aliquid peccatum, cui sine actu fidei non possumus resistere, juxta illud Apostoli ad Ephes. 5. *Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias Diaboli. In omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extingueri.* Tunc praeceptum fidei non per se obligat, sed ratione alterius praecepti, ne succumbamus tentationi. *Campion. p. 1. cap. 8. num. 16.*

III. Cum accipienda sunt sacramenta, & praesertim Eucharistia; nam Christi carnem manducare, & sanguinem bibere debemus, non sacramentaliter duntaxat, sed etiam spiritualiter, ut nobis proficit ad salutem, & ad vitam aeternam. Spiritualis autem illa manducatio fit actu fidei viva, quae per dilectionem operatur. Unde ex antiquissima Ecclesiae consuetudine, Sacerdoti porrigenti, & dicenti: *Corpus Domini nostri Jesu Christi.* Fidelis quisque ipsum recipiens, respondebat: *Amen:* hoc est: *Verum est, ita credo.* *Juvenin. Theol. 10. 6. dissert. 4. p. 7. c. 6. art. 3.*

IV. Cum in die festo tenemur praecepto Ecclesiae audire Sacram: cui non possumus satisfacere, nisi credamus Christum verum Deum esse sub Hostia, quam audientes Missam adoramus, *ibidem, Campion.*

V. Quoties tenemur ad justificationem nos disponere consequendam, sive per baptismum, sive per Pœnitentiae Sacramentum, sive extra, si urgente pericu-

6
 10, ea suscipi non possint. Et Trid. Sess. 6. cap. 6. de justis. Est tunc necessarius actus fidei conducens ad excitandam voluntatem ad reliquos actus disponentes ad justificationem, timorem scilicet, spem, dolorem de peccatis, & amorem Dei; ille nimirum quo creditur Deus esse justissimus Judex, misericors, infinite bonus; quod Christus satisfecit pro nobis, & meruit omnibus gratiam, & gloriam sufficientem. Poncius Theol. disp. 35. q. 2. num. 8.

18. Formula eliciendi actum fidei eorum mysteriorum, quorum fides explicita est necessaria necessitate medii ad salutem.

Firmiter credo, quia Deus revelavit Ecclesie Catholice, esse unum Deum, & remuneratorem supernaturalem esse; ac tres esse divinas personas, Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum, quarum qualibet est Deus; sed non sunt tres Dii, sed unus Deus; atque Filium propter nos esse hominem factum, mortem sustinuisse, & à mortuis resurrexisse. De quo etiam lib. 2. d. cap. 13.

§. II.

Obligatio eliciendi actum spei Theologica.

19. **Q**ueritur. Quando per se obliget præceptum negativum spei, hoc est, pro quo tempore homo teneatur non desperare, & non præsumere.

Resp. Semper, & pro semper. Utrumque enim est ab intrinseco malum: Et proinde pro quovis momento prohi-

bitum, quia malum morale nunquam operari licet.

20. Desperatione offenditur divina Misericordia, & Omnipotentia; quatenus, qui desperat, de illis diffidit amplius remissionem peccatorum, aut beatitudinem æternam, & media ad illam necessaria, à Deo non expectans; quasi Deus ea nolit, & non possit ea sibi conferre. Propter quod desperatio secundum defectum opponitur spei. Nam sperans firmam fiduciam juxta illius promissionem à Deo beatitudinem, & cætera dona supernaturalia expectat; desperans verò, quia beatitudinem, & remissionem peccatorum sibi impossibilem apprehendit, id eò eas non expectat. Hinc etiam, qui desperat, injuriam facit fidelitati divinæ, judicans in suis promissis Deum fidelem non esse.

21. Præsumptione verò offenditur divina Justitia, quæ adultis decrevit dare gloriam; per merita ab eis auxilio gratiæ elicitæ: & gratiam sanctificantem, ac remissionem peccatorum conferre, præviis dispositionibus, quibus se, divina gratia adjuti, ad eas se præparent, & disponant. Quare præsumit, qui expectat gratiam sanctificantem, aut gloriam æternam ex se ipso, & naturæ suæ viribus consequi posse; vel, se ex sola divina misericordia consecuturum remissionem peccatorum sine ullo actu doloris, aut æternam beatitudinem sine ullis operibus divina gratia productis confidit. Consequenter præsumptio opponitur spei secundum excessum, quia spes expectat beatitudinem, & remissionem peccatorum modo, quo obtineri debet. Præsumptio